

onafhankelijk studentenblad

jaargang 50 nummer 5
27 november 2023
tweewekelijks blad
erkeningsnummer p706128
afgiftekantoor Leuven

PB-PP|B-02817
BELGIE(N)-BELGIQUE

veto

Internationals bedrogen? 6-8

Alma-maaltijden scoren 14

De impact van Barbenheimer 18-19

Proef op de som

100.000 proefdieren
aan de KU Leuven

In deze editie

EDITORIAAL

De strijd tegen grensoverschrijdend gedrag is niet gestreden met één decreet

Het is ondertussen ongeveer twee jaar geleden sinds grensoverschrijdend gedrag bovenaan de agenda kwam te staan in het hoger onderwijs. Het debat dat daarop losbarstte, maakte ons bewust van de machtsverhoudingen die er binnen onze instellingen aanwezig zijn en zocht naar oplossingen. Er werd gekeken naar manieren om die verhoudingen te beteugelen en om slachtoffers zich gehoord te laten voelen.

Nu, twee jaar later, is er een decreet in werking dat net dat beoogt. Het geeft een juridisch kader aan vertrouwenspersonen en meldpunten, terwijl een centraal register meldingen moet bundelen om makkelijker en sneller de alarmbellen te laten afgaan. Het is goed dat die regelgevende duidelijkheid er komt, maar dat betekent niet dat we er al zijn.

Een extern meldpunt, specifiek voor hoger onderwijs, haalde het bijvoorbeeld niet in het uiteindelijke plan. Dat was het gevolg van verzet van de rectoren toen het idee op tafel lag. Er is wel een Vlaanderenbreed meldpunt binnen het Vlaams mensenrechteninstituut.

Het hoger onderwijs staat kwetsbaar voor grensoverschrijdend gedrag

Hoe en of studenten daarin specifiek gehoor zullen vinden is nog niet duidelijk. Het gevaar bestaat dat een dergelijk meldpunt te breed is, en dat zou net de drempel verder verhogen om hulp te zoeken.

Het hoger onderwijs als omgeving staat kwetsbaar voor grensoverschrijdend gedrag: je zit met een competitief klimaat waarin promoties van een beperkt aantal mensen kunnen afhangen, met contact tussen verschillende leeftijdsgroepen en de daarbij horende machtsrelaties. Professo- ren of diensthoofden met naam en faam kunnen hun boekje makkelijker te buiten gaan.

De afgelopen twee jaar werden veel stappen gezet, vooral rond bewustmaking. Het decreet dat nu in werking treedt is een volgende stap in dat proces dat nog lang niet afgerond is. We zullen er nog veel moeten zetten.

Simon Tibo is redacteur Onderwijs. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

NAVRAAG 24-27

Tine Van der Straeten

KUNSTIGE PROFFEN 20-22

Marc Van Ranst

REPORTAGE 10-12

Proefdieronderzoek aan de KU Leuven groeit: 'Maar de kritiek is vaak te zwart-wit'

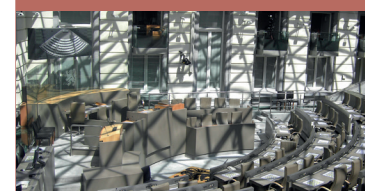
ANALYSE 6-8

Krapte op de kotenmarkt werkt discriminatie in de hand

NIEUWS 9

Geen extern meldpunt in hoger onderwijs

RECENSIE 14

Alma-maaltijden op de korrel #1

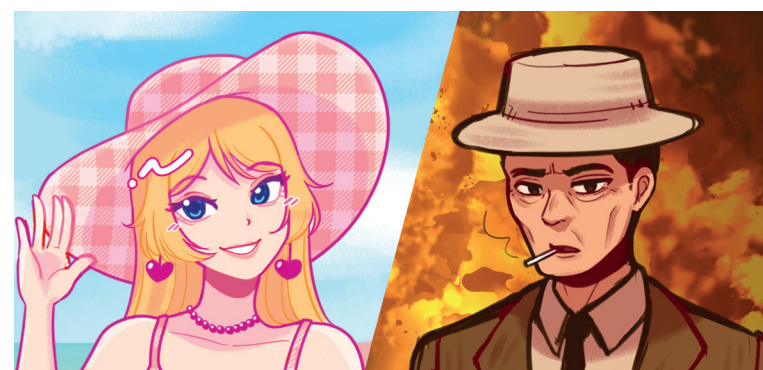
ACTUA KORT 4-5

BEELDPAGINA 13

CULTIP 21-22

VETO'S KOFFIEHUISJE 28-29

KU LEUGEN 30-31

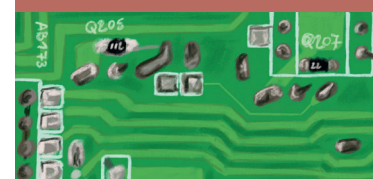
ANALYSE 18-19

De balans na Barbenheimer

PROFIEL 15

ICT-vereniging ULYSSIS

STRIP 16-17

VORKMAN Deel 3/4

SPLINTER 23

Opinie: Want pauze werkt!

**NIEUWS
STUDIELENIING**

Rente van studieleeningen in Nederland vervijfvoudigd

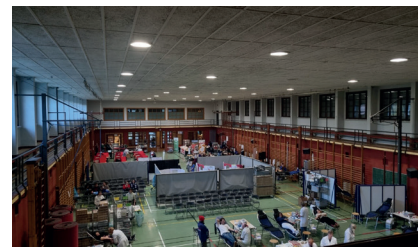
**REPORTAGE
ALEXANDER DE CROO**

'We hebben niet het PS-programma uitgevoerd, hé!'

**TVETO
BLOEDSERIEUSWEEK**

Record aantal studenten doneert

Veto

@veto_be

@Veto_be

Veto

@veto_be

CURSIEFJE

Respectloos tegenover taal

U zult mij niet snel horen zeuren over taalverloeding. Over het algemeen vind ik namelijk dat mensen die daarover klagen nogal de neiging hebben om zich aan te stellen en – misschien nog accurater – mierenneukers zijn. Toch is er één woord in omloop dat mij, geheel tegen eigen wil, mateloos weet te irriteren: het degoutante woord 'onrespectvol' en het al minstens even erge woord 'disrespectvol', een verfoeilijke calque uit het Engels.

Telkens die lettergrepen mijn oren treffen, rol ik onvrijwillig met mijn ogen en probeer ik – soms zonder succes – de drang te onderdrukken om de persoon die mij zojuist het leed aandeed, te verbeteren. Beste lezer, mocht u deel uitmaken van de groep Nederlandstaligen die in de dagelijkse omgang 'onrespectvol' gebruikt: ik smee u, zeg gewoon 'respectloos'.

Ik kan geen enkel ander voorbeeld bedenken van een woord dat op '-vol' eindigt waarover we collectief als taalgemeenschap besloten hebben: "Kom, laat ons voor het antoniem er het voorvoegsel 'on-' bijplakken". Zou u 'onliefdevol' zeggen? Uiteraard niet! We hebben immers 'liefdeloos'. Al wie 'onstijlvol' verkiest boven 'stijlloos' zie ik eveneens als een barbaar, idem voor 'onsmaakvol' en 'smaakloos'. Het is bovendien een patroon dat we verder ook niet echt zien, omdat '-vol' en '-loos' net een van de weinige paren suffixen zijn die elkaars tegengestelde vormen.

En ja, dat is zeuren om iets dat niet uitmaakt. Daarom is het tenslotte een opiniestuk. Een chagrignigere, of misschien ook wel gewoonweg oudere, schrijver zou hier van wal steken met een lange klacht over de teloorgang van het Nederlands. Zo'n stuk schrijf ik hier niet. Niet in de laatste plaats omdat het met het Nederlands mijns inziens zo slecht nog niet gesteld is, maar respectloos is het wel. ☺

SIMEON DUWEL

Student wiskunde en Vetoraan

ACTUA KORT

Master basisonderwijs op komst

ONDERWIJS Er komt een masteropleiding voor het basisonderwijs. Dat kondigde Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts aan, naast enkele andere grote hervormingen in ons onderwijsstelsel.

In de eerste plaats zal er bij de educatieve bachelors in de toekomst meer aandacht besteed worden aan vakken, vakdidactiek en klasmanagement. Ook het Nederlands zal een belangrijkere rol spelen.

Daarnaast wordt er hard gewerkt aan een masteropleiding basisonderwijs. De universiteiten en hogescholen bundelen hun krachten voor deze opleiding, die normaal gezien vanaf 1 september 2025 van start zal gaan. Hoe de studie er precies zal uitzien, blijft voorlopig onduidelijk.

Bovendien worden ook de bestaande educatieve masteropleidingen herzien. Zo zal de masterproef worden vervangen door een 'masterpraktijkproef' voor wie al eerder een masterdiploma behaalde. Op die manier wordt er meer nadruk gelegd op het praktische aspect van de studie.

LIEN DE MUNTER EN SIMON TIBO

Bloedserieusweek weer een groot succes

STUDENT Afgelopen week vond in Leuven de Bloedserieusweek plaats. Dat is een jaarlijks evenement waarbij studentenorganisatie Bloedserieus in samenwerking met het Rode Kruis een doneeractie op poten zet. Deze editie bleek een groot succes: met 2107 donaties behaalden ze hun hoogste aantal sinds de coronacrisis.

Als deel van een wedstrijd op sociale media worden de deelnemers telkens per faculteit gerangschikt. Zoals steeds stond de faculteit Geneeskunde in absolute cijfers op de eerste plaats. Zilver en brons gingen naar de faculteit Bewegings- en revalidatiewetenschappen en de faculteit Ingenieurswetenschappen.

Procentueel gezien is de uitslag nochtans anders. Het aandeel donoren in verhouding tot het totale studentenaantal aan een faculteit, ligt het hoogst bij de faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen. Die wordt gevolgd door de faculteit Bio-ingenieurswetenschappen en de faculteit Wetenschappen.

5000 lichtpuntjes voor Gaza

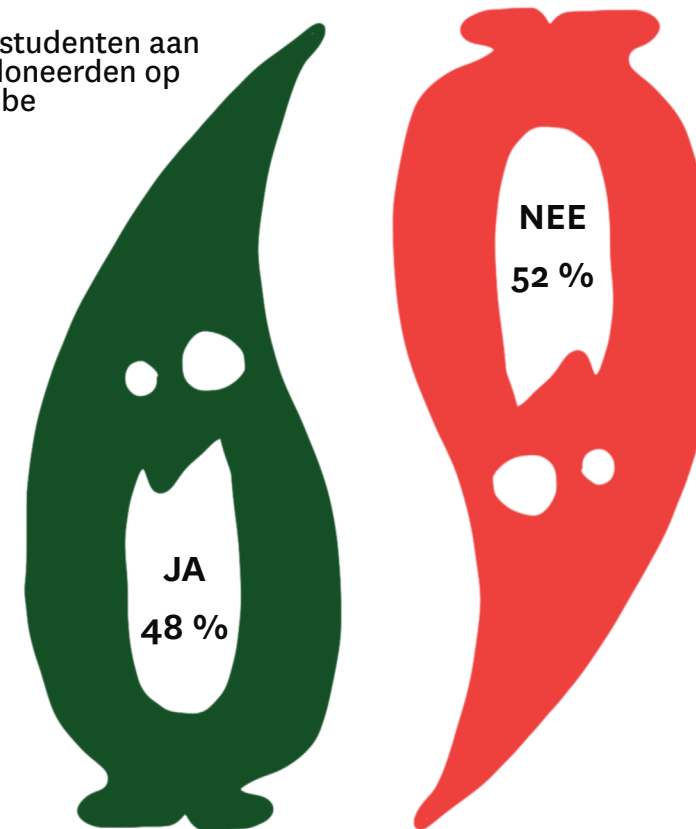
INTERNATIONAAL Op het Ladeuzeplein kon iedereen van maandag tot woensdagavond een kaarsje gaan branden voor de slachtoffers van de oorlog in Gaza. Met de actie, die op de Internationale Dag van het Kind van start ging, wil Stad Leuven stilstaan bij het grote aantal onschuldige slachtoffers, onder wie ook veel kinderen. Ze veroordeelt daarbij het geweld en roept op tot een onmiddellijk staakt-het-vuren.

'We roepen op tot het respecteren van het internationaal humanitair recht en de mensenrechten, met in het bijzonder de rechten en het welzijn van het kind', vertelde burgemeester Mohammed Ridouani aan het Nieuwsblad.

'We roepen ook op tot een onmiddellijk humanitair staakt-het-vuren, waarbij er veilige toegang wordt voorzien voor hulpgoederen, medicijnen en medische hulp', vervolgde hij. 'Ook moet Gaza weer toegang hebben tot water, voedsel en elektriciteit. De tijd dringt. Het geweld moet nu stoppen.'

**VRAAG VAN DE WEEK:
'Heb jij ooit al bloed gedoneerd?'**

Bekijk hoeveel studenten aan jouw faculteit doneerden op veto.be

Ook meestemmen? Volg onze instagrampagina:

@VETO_BE

Baanbrekende ontdekkingen op exoplaneet

ONDERZOEK Een team van astronomen, geleid door onderzoekers van de KU Leuven, deed enkele bijzondere ontdekkingen op de exoplaneet WASP-107B.

Met de James Webb-ruimtetelescoop kunnen wetenschappers van over de hele wereld onderzoek doen naar exoplaneten. Dat zijn planeten die buiten ons zonnestelsel gelegen zijn. WASP-107B is een 'gasreus' die zich op ongeveer 200 lichtjaren van de aarde bevindt. De planeet heeft, hoewel ze veel groter is, ongeveer dezelfde massa als Neptunus.

Doordat de atmosfeer van WASP-107B zeer ijl is, is het gemakkelijk om erdoorheen te kijken. Enkele astronomen maakten gebruik van dit jle

karakter om de chemische samenstelling van de atmosfeer te bepalen. Zo ontdekten ze de aanwezigheid van waterdamp, zwaveldioxide (SO₂) en siliciumwolken.

Leen Decin, professor van het Instituut voor Sterrenkunde aan de KU Leuven, benadrukt het belang van deze bevindingen: 'De ontdekking van zandwolken, waterdamp en zwaveldioxide in de ijle atmosfeer van deze exoplaneet door het MIRI-instrument van James Webb is een cruciale mijlpaal. Het verandert ons begrip van de vorming en evolutie van planeten, en werpt nieuw licht op ons eigen zonnestelsel.' ☺

LIEN DE MUNTER

Krappe kotenmarkt werkt discriminatie van internationale studenten in de hand

Uit een bevraging van *Veto* bij internationale studenten blijkt dat velen zich benadeeld voelen op de Leuvense kotenmarkt. Stad Leuven en Stuvo erkennen dat deze studenten de dupe kunnen zijn van de kotenkrapte, maar de stedenbouwkundige puzzel blijft een uitdaging voor de stad en haar universiteit.

Internationalisering is een belangrijk beleidspunt voor de KU Leuven, maar de steeds snellere saturatie van de kotenmarkt werkt mogelijke discriminatie van internationale studenten in de hand. Dat blijkt uit een rondvraag van *Veto* bij 45 internationale studenten. Slechts vijftien procent* vindt dat ze gelijkwaardig behandeld worden aan Leuvense kandidaten.

Vooraf voor niet-Europese studenten enerzijds en studenten met een beperkt budget anderzijds levert de kotenzoektocht heel wat kopzorgen op. 'Leuven lijkt zich haast te willen positioneren als de minst gastvriendelijke plek op aarde', hekelde een van de respondenten.

Bankrekeningen, breakdance en mental breakdowns

In een interview getuigt internationale student Sofia* dat ze zich niet comfortabel voelde met het idee om reeds een huurcontract te tekenen vanuit Egypte. Ze was immers nog nooit in België geweest. Bij haar aankomst in België had ze al afspraken gepland om koten te bezoeken, maar sommige afspraken werden

last-minute verplaatst en vervolgens afgezegd.

Ondertussen veranderde de stormloop aan breakdancers, die in september naar Leuven waren afgezakt voor het WK Breakdance, haar noodgedwongen hotelverblijf ook in een ware stoelendans: 'Alles was volgeboekt en ik moest op twee weken tijd in zes verschillende hotels verblijven.'

'Bij de stad is momenteel geen structurele discriminatie bekend van internationale studenten'

Kathleen Lambié, afdelingshoofd bouwen, wonen stad Leuven

Ze belandde vervolgens in een administratief doolhof: ze had een adres nodig alvorens ze een bankrekening kon openen. Dat terwijl de kotbazen geen huurcontract

wilden tekenen totdat ze de huurwaarborg kon overschrijven vanop een Europese bankrekening.

KU Leuven voert preventief beleid

Katrien Devillé, domeinverantwoordelijke huisvesting van Stuvo, erkent dat dat laatste zich vaker voordoet, maar ook dat oplossingen in de maak zijn: 'KBC is nu met een proefproject begonnen voor studenten van buiten de EER (*Europese Economische Ruimte, red.*) waarbij die toch een bankrekening kunnen openen zonder dat ze al een contract hebben. Dat kan eventueel mits positieve evaluatie uitgebreid worden.'

KU Leuven tracht internationale studenten op verschillende manieren te ondersteunen in hun zoektocht. Enerzijds informeert ze studenten via haar website, anderzijds worden standaardmails verzonden door de dienst Communicatie vanaf de ontvangst van hun aanvragen.

'Die mails bevatten de laat-

ste jaren ook de waarschuwing dat het niet evident is om huisvesting te vinden in Leuven. Via een verwijzing naar de webpagina proberen we realistische verwachtingen te scheppen over het aanbod en de prijzen in Leuven', zegt Devillé. Eens toegelaten krijgen internationale studenten regelmatig nieuwsbrieven met stappenplannen omtrent hun verblijf en huisvesting.

Snelrein richting Leuvense koten vertrekt vroeger

Volgens Kathleen Lambié, afdelingshoofd bouwen, wonen en milieu van de stad Leuven, is de steeds vroegere zoektocht van Leuvense studenten naar hun volgende kot de centrale verklaring. Zo komen internationale studenten terecht op een huurmarkt die al quasi volzet is. Een kleine groep Erasmussers zou volgens Devillé zelfs terugkeren naar hun thuisuniversiteit omdat ze in Leuven geen kot vinden.

'Wanneer studenten vermoeden dat hun buitenlandse achternaam verklaart waarom ze geen reactie krijgen, laten we soms ook jobstudenten bellen voor een soort praktijktest'

Katrien Devillé, domeinverantwoordelijke huisvesting van Stuvo

Hoewel Stad Leuven met praktijktesten werkt om discriminatie op de huurmarkt

op te sporen, worden die testen niet voor internationale studenten toegepast. Lambié licht die beleidskeuze toe: 'Bij de stad is momenteel geen structurele discriminatie bekend van internationale studenten.'

Andere factoren, zoals de domiciliëringver-eiste, kunnen de voor internationale studenten moeilijke toegang tot de kotenmarkt verklaren. 'Hun verblijf in Leuven duurt langer dan negentig dagen, waardoor wettelijk een inschrijving in het Vreemdelingenregister – en dus een domiciliëring of hoofdverblijfplaats – vereist is', aldus Lambié. 'Maar eigenaars van koten kunnen niet verplicht worden hun pand te verhuren als hoofdverblijfplaats in de plaats van een tweede verblijf.'

Discriminatie en valse advertenties

Anderzijds geven sommige respondenten toch aan zich gediscrimineerd te voelen, bijvoorbeeld op vlak van niet-economische factoren, zoals hun kledij of uiterlijk. Dat zou door kotbazen 'niet studieuze' genoemd zijn geweest. Ook hun buitenlandse familienaam zou hen parten spelen.

Stef Storms en Maarten Van Mol van de Wetswinkel, een studentenvereniging die gratis huuradvies geeft, benadrukken dat de

afwijzingscriteria en selectievragen waarop kotbazen zich mogen baseren wettelijk zijn afgebakend. Zo mogen verhuurders normaalgezien niet vragen naar de etnische roots of burgerlijke stand van de kandidaten.

Huren via facebook wordt afgeraden

'Dat is inderdaad echt niet de bedoeling,' zegt Devillé. 'Wanneer studenten vermoeden dat hun buitenlandse achternaam verklaart waarom ze geen reactie krijgen, laten we soms jobstudenten bellen naar kotbazen voor een soort praktijktest.' Ook werd al een Kotlabel van een verhuurder ingetrokken in de nasleep van meerdere klachten over diens gedrag en taalgebruik tegenover internationale huurders.

Een ander pijnpunt is dat die versnelde kotenmarktsaturatie internationale studenten indirect in de richting van Facebook-advertenties duwt. In Facebookgroepen moeten leden echter stevast opletten voor

oplichters: bedriegers plaatsen veel valse advertenties op Facebook in de hoop onwetende studenten in de val te lokken.

'Het grootste probleem in Leuven is en blijft betaalbaarheid'

Kathleen Lambié, afdelingshoofd bouwen, wonen stad Leuven

Internationale studenten zijn extra vatbaar voor zo'n oplichtingstechniek, omdat ze het kot vaak niet fysiek kunnen bezoeken op voorhand. Devillé raadt huren via Facebook daarom eerder af, maar snapt dat studenten door het capaciteitstekort studenten andere uitwegen zoeken.

Uitbreiding naar de rand als redmiddel voor de middenstand

Lambié erkent dat de krapte op de huurmarkt discriminatie in de hand speelt. 'Zo werkt volgens haar de markt nu eenmaal: hoe ruimer het koten-aanbod is tegenover de vraag, hoe minder keuzemogelijkheden een eigenaar heeft.'

'Mocht het aanbod voor alle woontypes toenemen, dan zou er waarschijnlijk geen ruimte overblijven voor discriminatie, maar de realiteit is anders', benadrukt Lambié. 'Die problemen gelden voor alle kwetsbare huurders en niet alleen voor internationale studenten.'

'In de praktijk kent het schepencollege enkel nog bouwvergunningen toe als er een samenwerkingsovereenkomst is gesloten met de KU Leuven'

Kathleen Lambié, afdelingshoofd bouwen, wonen stad Leuven

Daarnaast moet de stad met haar gewone bewoners rekening blijven houden: 'Het kottekort kadert in een bredere stedenbouwkundige context. Naast studenten telt Leuven nog andere doelgroepen zoals sociale huurders waaraan we moeten denken en die evenwichtsoefening wordt steeds moeilijker, gelet op de beperkte ruimte die Leuven nog rest. 'Dat iedereen door democratisering toegang heeft tot het hoger onderwijs is positief, maar we botsen qua capaciteit op de feitelijke grenzen van onze stad,' gaat Lambié verder.

'Het grootste probleem in Leuven is en blijft betaalbaarheid,' stelt Lambié. Onze bevraging lijkt dit ook te bevestigen: minder dan tien procent* van de getuigenissen meent dat studentenhuusvesting in Leuven goedkoper is dan die in hun thuisland.

Structurele oplossingen

De aanpak van de stad en haar universiteit om het kotenaanbod uit te breiden is meerledig. Lambié licht toe dat om oppervlakte efficiënt te benutten, de focus ligt op grootschalige projecten, met een uitbreiding naar de rand. Ook verklaarde burgemeester van Tienen Katrien Partyka begin dit jaar aan VRT NWS dat er verscheidene projecten in de pijplijn zitten om extra studentenhuusvesting in haar stad te creëren.

Verder wordt in de universitaire residenties een vast percentage plaatsen voorbehouden voor internationale studenten. Ook in de samenwerkingsovereenkomsten tussen projectontwikkelaars en de universiteit zijn vergelijkbare voorwaarden opgenomen.

Die overeenkomsten stipuleren hoeveel studentenkamers gebouwen minstens moeten tellen, welk deel daarvan basiskamers moet voorzien versus comfortkamers en hoeveel ervan voor de studentenhuusvesting van internationale studenten moet dienen.

'Het betreft (nog) geen reglementaire verplichting, maar in de praktijk kent het College

van burgemeester en schepenen enkel nog bouwvergunningen toe voor herbestemming als studentenhuusvesting of voor een sloop met nieuwbouw indien er een samenwerkingsovereenkomst is gesloten met de KU Leuven. Die vereiste is dan ook de enige manier om als stad garanties te stellen over de betaalbaarheid van de koten,' besluit Lambié.

*Deze kleine steekproef is slecht beperkt representatief voor alle internationale studenten aan de KUL. De foutenmarge bedraagt 14,59% op een betrouwbaarheidsniveau van 95%. De bevindingen worden wel bevestigd in de vele getuigenissen die Veto ontvangen heeft in kader van dit dossier.

*Sofia is een gefingeerde naam. ☺

LUKAS NEVEN EN JEREMY VAN WEYENBERGH
BEELD: JULIE KNOPS-GERRITS

Geen extern meldpunt in decreet over grensoverschrijdend gedrag in hoger onderwijs

Een ontwerp tot decreet omtrent grensoverschrijdend gedrag in het hoger onderwijs is doorverwezen naar de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement. Een extern meldpunt is niet opgenomen in dat decreet.

Bijna twee jaar na het losbarsten van het debat rond grensoverschrijdend gedrag in het hoger onderwijs heeft de Vlaamse commissie voor Onderwijs nu een ontwerp tot decreet goedgekeurd dat de aanpak van grensoverschrijdend gedrag moet vormgeven.

Het decreet is in de praktijk wel al in werking, maar moet nog formeel gestemd worden door het Vlaams Parlement. Dan zal het retroactief van toepassing zijn sinds het begin van het academiejaar. Eerder was het immers al goedgekeurd door de commissie Onderwijs.

De hogeronderwijsinstellingen waren voordien zelf bevoegd voor het vormgeven van hun beleid tegen grensoverschrijdend gedrag, maar de Vlaamse regering creëert met dit decreet voortaan een juridisch kader. De verplichte inrichting van minstens één centraal meldpunt, het voorzien van vertrouwenspersonen en het bijhouden van een centraal register zijn de speerpunten van het decreet.

Geen extern meldpunt

De grote afwezige in het decreet is het inrichten van een extern meldpunt, specifiek voor hoger onderwijs. Dat was een vaak weerklinkende eis bij

personeel en studenten. Ook minister Weyts verklaarde zich er aanvankelijk voorstander van.

De rectoren waren echter tegen. Finaal is het externe meldpunt er dus niet gekomen. Wel is er een Vlaanderenbreed meldpunt voor grensoverschrijdend gedrag gekomen in de schoot van het pas opgerichte Vlaams mensenrechteninstituut. 'We zijn nog met minister Demir aan het kijken hoe er binnen dat meldpunt ook aan doelgroepmanagement gedaan kan worden richting studenten', reageert voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Studenten Julien De Wit.

'Het centraal register moet een einde maken aan de veelgehoorde klacht "dat iedereen er van wist en niemand iets deed"'

Michaël Devoldere, woordvoerder Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts

De Wit uitte eerder nog in een interview met Veto de bezorgdheid dat het meldpunt voor te veel arbeidssectoren tegelijk zou gelden, en daardoor minder effectief zou zijn voor studenten. Ook op de bekendheid van het meldpunt moet nog extra worden ingezet. 'We vertrouwen erop dat de minister snel een communicatiecampagne op touw zet', zegt De Wit. Tot die tijd kunnen studenten wel al gebruik maken van het meldpunt om melding te maken.

Centraal register

Voor het overige springt vooral het inrichten

van een centraal register van meldingen in het oog. Elke hogeronderwijsinstelling zou zo'n register moeten bijhouden. Daarin worden dan alle meldingen rond grensoverschrijdend gedrag op één plaats verzameld. Het doel daarvan is om een beter overzicht te krijgen van meldingen met gemeenschappelijke kenmerken, klinkt het.

Dat register zal raadpleegbaar zijn voor de preventieadviseurs en vertrouwenspersonen van de instellingen. 'Het moet een einde maken aan de veelgehoorde klacht "dat iedereen er van wist en niemand iets deed"', reageert Michaël Devoldere, woordvoerder van minister van Onderwijs Ben Weyts.

Meldingen moeten tot vijf jaar lang bewaard blijven. Slachtoffers kunnen daarbij ook altijd om anonimiteit vragen bij meldingen. Die termijn wordt steeds aangepast aan de nieuwste melding. Een dergelijk register bestaat al sinds 2016 aan de KU Leuven.

Het inrichten van vertrouwenspersonen en interne meldpunten is ook opgenomen in het decreet, al zijn dat zaken die in de meeste instellingen al het geval zijn. 'Die bestaande rollen krijgen nu juridische bescherming', duidt Devoldere.

'De vertrouwenspersonen binnen één instelling kunnen daarbij ook samenwerken onder het concept van "gedeeld beroepsgeheim"', vertelt Devoldere. Julien De Wit is positief over het decreet: 'We zijn tevreden met hoe het er nu uitziet en hebben bij het opstellen ervan ook onze stem kunnen laten horen in de mate van het mogelijke.' ☺

SIMON TIBO
BEELD: VLAAMS PARLEMENT

Proefdieronderzoek aan de KU Leuven groeit: 'Maar de kritiek is vaak te zwart-wit'

Al enkele jaren op rij stijgt het aantal proefdieren aan de KU Leuven. Het maatschappelijk belang van het gevoerde onderzoek staat op gespannen voet met ethische afwegingen en de kritiek vanuit actiegroepen. Een blik achter de schermen bij het Universitair Proefdierencentrum.

Proefdieronderzoek in 2022: enkele cijfers

- De KU Leuven is koploper in de Benelux wat het aantal dierproeven betreft: van 101.773 in 2019 tot 110.607 in 2022. In 2018 was dat nog 96.649. Een duidelijke stijging.
- Muizen zijn verreweg het populairste proefdier. In 2022 werden maar liefst 78.975 muizen gebruikt.
- In 2022 werden twee smalneusapen gebruikt voor onderzoek.
- Het aandeel dierproeven blootgesteld aan 'ernstig' leed daalde in 2022 naar 8,6%, ten opzichte van 10,2% in 2021.
- 91,4% van het proefdieronderzoek is biomedisch van aard.
- Meer dan een derde van de proefdieren wordt gebruikt voor kankeronderzoek.

In een afgelegen vleugel van Gasthuisberg, onvindbaar voor de toevallige passant, bevindt zich een bijzondere onderzoeksinstelling. Van octopussen en muizen, tot schapen en varkens: in het Universitair Proefdierencentrum verblijven meer dan 100.000 dieren.

De KU Leuven is de grootste in Vlaanderen op het vlak van proefdieronderzoek. Ook in de Benelux loopt de alma mater op kop. De voorbije jaren steeg het aantal proefdieren aan de universiteit van 101.773 proefdieren in 2020 tot 110.607 in 2022.

Tegelijk wordt de kritiek vanuit actiegroepen alsmoer luider om zulk onderzoek stop te zetten. Ook vanuit Europa wordt een impuls gegeven aan het verminderen van het aantal proefdieren. Voorzien van een labo's en met notitieblok in de hand, mocht *Veto* achter de schermen gaan in het centrum.

Verantwoord onderzoek

Aan het begin van de rondleiding passeren we de muizenkooien. Met ongeveer 80.000 muizen per jaar, zijn ze verreweg het meest gebruikte proefdier in het centrum. Ze worden ondergebracht in transparante kooien, die elk afzonderlijk worden gemonitord.

Een 50-tal verzorgers

houdt de muizen in de gaten. 'De regelgeving is hier strak: iedere muis is gelinkt aan een specifiek onderzoeksproject en wordt individueel opgevolgd', vertelt Kris Meurrens, directeur van het proefdierencentrum. De basishouding is dat de dieren zo min mogelijk ongemak mogen ervaren, en er niet mag worden afgeweken van de op voorhand voorspelde, goedgekeurde procedures.

'Eigenlijk is de basishouding: "We willen niet dat je proefdieren gebruikt, tenzij het niet anders kan"'

Kris Meurrens, directeur van het proefdierencentrum

'Wanneer het gedrag of de toestand van de muis verandert, is dat de verantwoordelijkheid van de onderzoeker', stelt hij. Bij onvoorziene pijn of ongemak bij het dier moet er snel worden ingegrepen: 'Dieren kunnen bijvoorbeeld vereenzamen', legt Meurrens uit, 'daarom houden we ze waar mogelijk samen in een kooi of geven we extra kooiverrijking, en bij pijn kan je pijnstillers toedienen.'

Ethische kwesties

Het centrum zit dan wel vol met dieren, maar je mag als onderzoeker niet zomaar aan proefdieronderzoek doen. 'Eigenlijk is de basishouding: "We willen niet dat je proefdieren gebruikt, tenzij het niet anders kan"', maakt Meurrens duidelijk.

Onderzoekers moeten telkens voorafgaand aan het aanvatten van een dierproef een uitgebreide onderzoeksaanvraag indienen, waarbij de toestand van het proefdier centraal staat.

Zo moeten ze een inschatting maken van de pijn of het ongemak dat ze verwachten bij het proefdier, en preventief nadenken over de maatregelen

die genomen zouden worden om het ongerief te verminderen. Een speciale Ethische Commissie oordeelt over de aanvragen.

'Zo'n commissie is bij wet verplicht, en moet een veelzijdigheid aan profielen bevatten', vertelt An Zwijsen, voorzitter van de Ethische Commissie Dierproeven aan de KU Leuven. Naast een ethicus, een dierenarts, een statisticus en een onderzoeker of labo-expert, is de commissie ook verplicht om externe leden, die niet noodzakelijk een academisch beroep hebben, te verwelkomen. 'Die vertegenwoordigen in zekere zin de buitenwereld, en houden mee de vinger aan de pols.'

Wanneer we een ruimte met schapen passeren, vertelt Meurrens over de zogenaamde 'drie V's' die de leidraad vormen voor het onderzoek in het centrum. 'Ons beleid focust op vervangen of vermijden, verminderen en verfijnen', vertelt Meurrens.

Ook al wordt er omzichtig omgesprongen met de dieren, toch is hun lot in de meeste gevallen al op voorhand getekend

Het doel is alternatieven te ontwikkelen en te gebruiken om geleidelijk aan het aantal proefdieren te verminderen, en de ervaring voor de dieren zo comfortabel mogelijk te maken. 'Maar dat is een werk van lange adem: zomaar alles stopzetten zou nefaste gevolgen hebben, want het onderzoek dat hier wordt gevoerd is van onschatbaar maatschappelijk belang.'

Euthanasie

Ook al wordt er omzichtig omgesprongen met de dieren, toch is hun lot in de meeste gevallen al op voorhand getekend. De schapen in de schaapskooien die we passeren worden bijvoorbeeld voor hartonderzoek ge-

een weloverwogen manier, en door iemand met expertise in de methode', verzekert Meurrens.

Proefdieronderzoek spreekt tot de verbeelding bij het brede publiek. Actiegroepen spannen zich al jaren in om de praktijk een halt toe te roepen. 'Dierenwelzijnsorganisaties zijn vaker wel dan niet onze bondgenoot', vertelt Meurrens. 'Het verminderen van dierproeven is een gemeenschappelijke doelstelling, maar je kan dat niet op één dag bewerkstelligen, en het maatschappelijk belang van het gevoerde onderzoek mag niet uit het oog verloren worden.'

Alternatieven geen evidentie

Erg luide kritiek kwam er onlangs vanuit actiegroep Animal Rights. Zij riepen de KU Leuven op om per direct de praktijk stop te zetten, nadat bleek dat het aantal dierproeven in 2022 met 10.000 was gestegen in vergelijking met vorig jaar. 'Zulke kritieken zijn vaak te zwart-wit', vindt Meurrens.

Zo hangt het aantal geregistreerde proefdieren vaak samen met specifieke kenmerken die een dier volgens Europese regels tot proefdier maken. 'Een muis die niet voor proeven wordt gebruikt, maar bijvoorbeeld wel een oorknip heeft om weefsels te verzamelen voor genetische controle, wordt ook geregistreerd als proefdier,' vertelt Meurrens. Volgens hem zou het aantal proefdieren dat wordt gebruikt per onderzoeker in werkelijkheid juist aan

bruikt. Ook na hun dood zijn de lichamen en de organen, zoals het hart, nuttig voor onderzoek. 'De dieren zijn na het onderzoek dan ook meestal niet in staat om te herintegreren, in die gevallen wordt voor euthanasie geopteerd.'

'Het ultieme doel is om oplossingen te zoeken voor medische problemen'

Kris Meurrens, directeur van het proefdierencentrum

Euthanasie gebeurt op verschillende manieren, afhankelijk van de diersoort en welke weefsels men na hun dood wil onderzoeken. Zo worden de muizen doorgaans ingeslapen in speciale kasten met CO2-toevoer. 'Dat gebeurt altijd op

het dalen zijn.

Een andere populaire kritiek vanuit actiegroepen zoals Animal Rights is dat de KU Leuven onvoldoende de vele bestaande alternatieven gebruikt. Zo kan er bijvoorbeeld aan celonderzoek worden gedaan, het zogenaamde 'in vitro'-onderzoek. 'Maar vaak heb je net beide aanvullend nodig, zowel in vitro als proefdieronderzoek, omdat de wisselwerking tussen beide je onderzoek betrouwbaarder maakt', vertelt Meurrens.

Het merendeel van onderzoek gebeurt met ge-

'Binnen Vlaanderen lobbyt de KU Leuven mee om financiering te krijgen voor alternatieven, maar dat is geen evidentie'

Kris Meurrens, directeur van het proefdierencentrum

bruik van alternatieven, volgens Meurrens. Heel veel onderzoek is volgens de directeur dus proefdiervrij: 'Maar die cijfers zijn moeilijk te kwantificeren en worden dus zelden gerapporteerd.'

Lobbyen

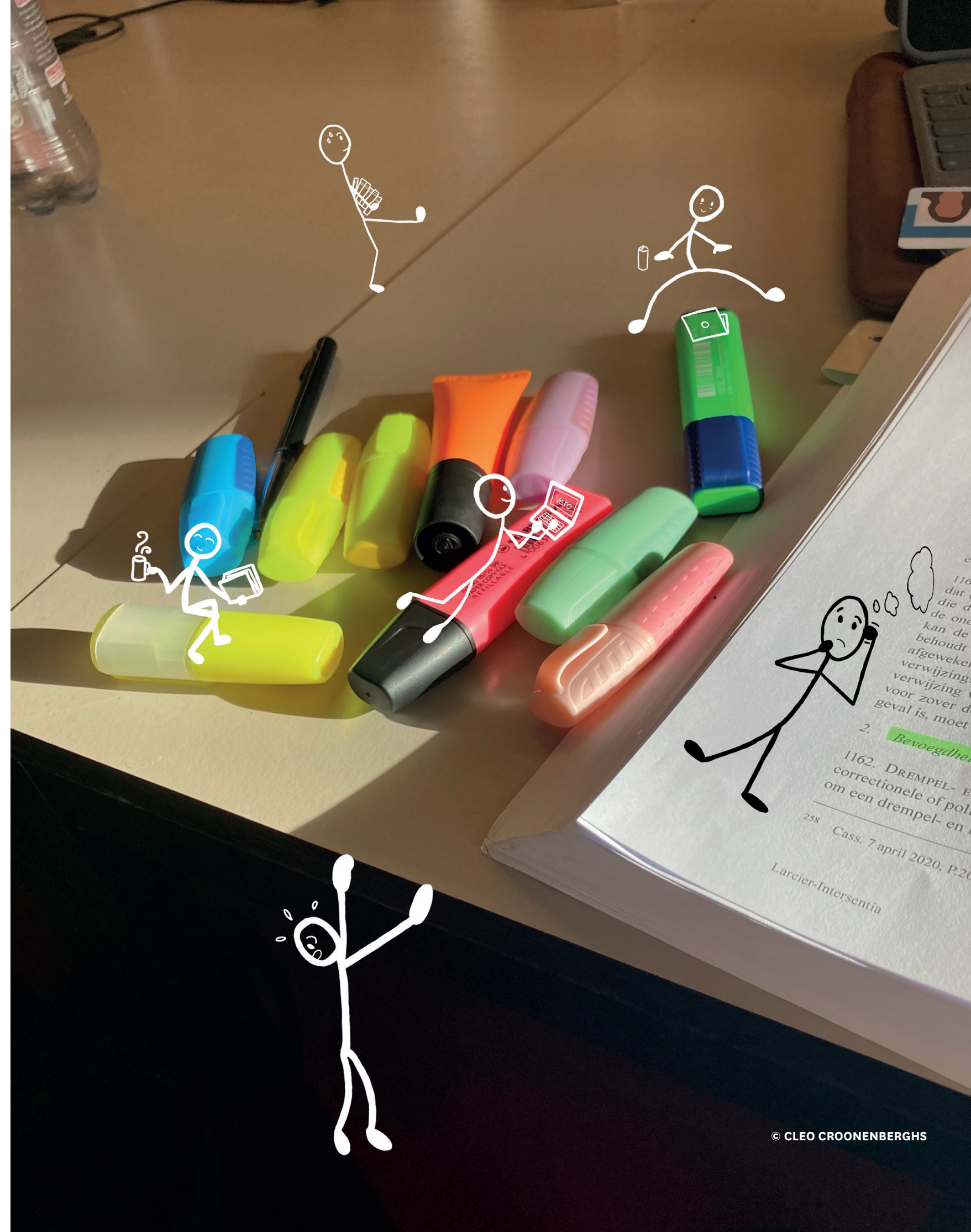
Hoewel het aantal proefdieronderzoeken per individuele onderzoeker daalt, stijgt het algemene onderzoeksvolume volgens Meurrens. Moeilijk om uit te leggen aan actiegroepen, vindt de directeur: 'Het ultieme doel is om oplossingen te zoeken voor medische problemen, dat wordt bemoeilijkt als het debat te polemisch is.'

Ontwikkeling van nieuwe alternatieven voor proefdieronderzoek is duur. 'Binnen Vlaanderen lobbyt de KU Leuven mee om financiering te krijgen voor alternatieven, maar dat is geen evidentie', vertelt Meurrens. Het is een beweging die maar geleidelijk aan op gang komt.

Tijdens de laatste stop van de rondleiding, in de euthanasiekamer voor muizen, benadrukt Meurrens het maatschappelijk belang van het gevoerde onderzoek: 'Veel mensen beseffen niet goed dat veel vanzelfsprekende zaken uit de medische sector, zoals medicijnen, te danken zijn aan proefdieronderzoek.'

Meer dan 90% van de proefdieren aan de KU Leuven worden gebruikt in biomedisch onderzoek. Dat zomaar stoppen zou volgens de directeur nefast zijn: 'Het zou een maatschappelijk verlies zijn, we zijn daar nog niet klaar voor.' ☹

**KASPER NOLLET EN FREYA CARIS
BEELD: FREYA CARIS EN PROEFDIERENCENTRUM KU LEUVEN**

Alma-maaltijden op de korrel #1

Welke Alma-maaltijden zijn de moeite waard? In deze reeks neemt *Veto* telkens drie maaltijden in verschillende Alma-vestigingen op de korrel in deze editie gaan we langs in Alma 1.

Pita met looksaus, gebakken aardappelen en slaatje

De pita met looksaus, gebakken aardappelen en een slaatje is een zeer degelijke maaltijd voor de prijs. Het enige grote probleem is het pitabroodje: je moet het zelf open snijden. Op het eerste gezicht lijkt dat geen al te grote moeite, ware het niet dat het broodje een vrij taaie rand heeft. Onze hoofdredacteur had toch wel een aantal minuten nodig om dit gebakken deegje te overwinnen.

Zodra die drempel overwonnen is, is het echter smullen geblazen. Het vlees is mals en goed gekruid, de looksaus vol en zoet. We geven wel minpunten voor de droogte van het slaatje en het feit dat de looksaus tussen de rest van het eten wordt gegoten bij het opdienen. Dat maakt het opvullen van je pitabroodje een huzarenstuk.

Onze tip bij deze maaltijd? Bestel frietjes in plaats van aardappelen, en steek wat friet in die pita. Je zult er geen spijt van hebben. Maar succes met het pitabroodje.☺

(Vegetarische) Prei-mozzarella quiche met gebakken aardappelen en groentjes

De prei-mozzarella quiche met gebakken aardappelen en groentjes: een wel heel chique klinkende naam voor deze veggie Alma-maaltijd. Kan die de verwachtingen waarmaken? De presentatie was alleszins best oké: een bord vol met groentjes, een sausje en een quiche *on top* oogt aantrekkelijk.

De aardappelen kwamen – net als de frietjes tegenwoordig – in een apart kommetje. De smaak van dit geheel was over het algemeen niet slecht. Er werd duidelijk rijkelijk gestrooid met kruiden in de keuken. De quiche zelf was echter een beetje aan de kleine kant. Ze was ook wat droog, maar gelukkig wel lekker van smaak.

De mysterieuze 'groentjes' op de menukaart bleken wortelblokjes te zijn. Die waren best wel vers en smakelijk. Al bij al was het een lekkere (vegie) maaltijd voor de schappelijke prijs van vijf euro. Drieënhalve ster lijkt hier op zijn plaats.

(Vegan) Spaghetti Bolognaise

De spaghetti bolognaise was met zes euro onze duurste keuze. Het geld waard? De portie was in elk geval royaal qua grootte: een bonuspunt. De smaak miste jammer genoeg wel wat finesse. Er ontbrak wat pit, en de verse groentjes waren schaars.

De saus voelde erg gebonden met een of ander dikmiddel: geen fijne textuur voor de saus. We waren geen fan van de dikke spaghetti-lierten. Een pluspunt daarentegen was de optie om extra kaas toe te voegen aan het menu.

Op de presentatie was niets aan te merken, het is gewoon pasta. Goed van Alma om deze veganoptie standaard aan te bieden. Op die manier kan iedereen bij Alma terecht. Al bij al was de spaghetti dus niet verbluffend qua smaak of versheid, maar door de portiegrootte en het feit dat de maaltijd een betrouwbaar vegan gerecht is, gunnen we het drie sterren.☺

BEKIJK DE VIDEO OP ONS YOUTUBEKANAAL

KASPER NOLLET, CLEO CROONENBERGHS
EN ELINE VANDERMEERSCH
BEELD: MARGOT BAELEMANS

ICT-vereniging ULYSSIS: 'Vrije toegang tot het internet was destijds een soort anarchistisch idee'

Van een klein lokaal aan de faculteit Letteren tot het telsysteem op de 24 urenloop: de geschiedenis van ICT-vereniging ULYSSIS is een kleurrijk verhaal. Een portret van Leuvens bekendste ICT-studentenvereniging.

Dertig jaar geleden werd er in een klein, versleten pc-lokaaltje aan de faculteit Letteren studentengeschiedenis geschreven. Jan Guldentops, toen student geschiedenis, assisteerde op de IT-dienst van de faculteit. 'Op dat moment kregen gewone studenten nog geen toegang tot het internet van de universiteit, noch een e-mailadres', vertelt Guldentops.

'Ik vroeg simpelweg aan de faculteit of ik die speeltuin mocht delen met mijn medestudenten.' Even later kwam die wens uit. Guldentops, samen met mede-oprichter Ezra Van Everbroecken en hun vrienden bouwden een community uit en deelden e-mailadressen uit op hun systeem. Toen het team een jaar later aan een professionalisering toe was, had het nog een naam nodig: ULYSSIS werd geboren.

Universiteitspolitiek

'Binnen de universiteit waren bestuurders op dat ogenblik terughoudend met internet en e-mail', vertelt Guldentops. 'IT was een domein dat toen grotendeels centraal beheerd werd.'

'We trapten geregeld op het beleid van de universiteit'

Jan Guldentops, medeoprichter

Het beleid was dan ook niet blij met het groepje studenten, maar ze kregen aanhoudende steun van de faculteit Letteren. In het begin was daar universiteitspolitiek mee gemoeid: decaan Emiel Lamberts was rector-kandidaat en kritisch tegenover het beleid van oud-rector André Oosterlinck.

Wat ULYSSIS uitspookte in hun computer-lokaal was in zekere zin deel van een bredere beweging binnen de universiteit die het IT-gebeuren wilde democratiseren. 'Achteraf gezien speelden wij een grote rol in het overbrengen

van middelen naar de faculteiten om hun eigen IT-diensten verder uit te bouwen', vertelt Guldentops.

In de beginjaren hield de vereniging zich vooral bezig met het uitdelen van e-mailadressen aan studenten. 'Soms kwamen mensen om middernacht hun mails nog checken, vandaag kan je dat al niet meer voorstellen', vertelt Guldentops. Al snel vergaarde de groep enige bekendheid toen ook de lokale pers hen opmerkte. 'We werden een soort helpdesk voor studenten, en dat was vooral heel gezellig ook.'

'In die tijd was vrije toegang tot internet een soort anarchistisch idee: de mogelijkheden van het internet werden door velen met

argwaan bekeken', vertelt Guldentops. ULYSSIS hield zich dan ook niet in: 'We trapten geregeld op het beleid van de universiteit.' Een scherpe satirische cartoon in de Campuskrant riep destijds de toorn op van de universiteit.

Democratie

Stefaan De Roeck was voorzitter van de vereniging in 2005: 'Op een gegeven moment was ons initiatief uitgegroeid tot iets groots, en dus was een meer professionele organisatie nodig.' ULYSSIS werd een volwaardige vereniging en ontwikkelde een bestuursstructuur.

Zij die de servers beheerden kregen de bijnaam 'bosses', tegenover de gewone gebruikers, de 'users.' Die benamingen zijn blijven plakken binnen de interne systemen van de groep, maar van een hiërarchische structuur was en is er allerminst sprake. 'Ook vandaag heeft ieder lid een volwaardige stem, we beslissen zo goed als alles wat we doen bij consensus', vertelt Robbe Decapmaker, de huidige ondervoorzitter.

Dat democratische ideaal is een rode draad door de geschiedenis van de vereniging heen. 'ULYSSIS draaide nooit alleen rond het bezig zijn met technologie, maar rond het delen ervan en het bruikbaar maken voor anderen', vertelt Bert Van de Poel, die van 2013 tot 2016 voorzitter was. 'Dat verklaart misschien waarom we zijn ontstaan aan de faculteit Letteren, in de plaats van een wetenschaps-campus.'☺

Lees verder op [veto.be](#)

KASPER NOLLET
BEELD: SOUSANNA ZACHARIAN

Meer weten?

ULYSSIS – kort voor 'UNIX Lovers Yield Student Services and Internet Support' – is een studentenvereniging verbonden aan de KU Leuven. De vereniging streeft ernaar informatica en technologie dichterbij studenten en personeelsleden te brengen. Ze voorzien hosting, technische workshops en organiseren enkele grote evenementen, boven op eigen interne projecten. Bij interesse kan je mailen naar ulyssis@ulyssis.org

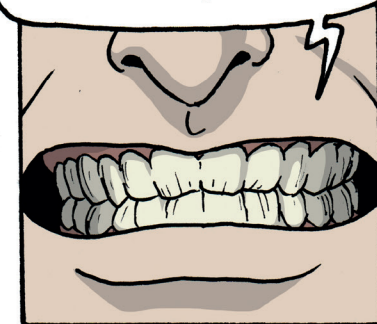

De lesopnames worden afgeschaft, het inschrijvingsgeld verdubbeld, statistiek wordt een plichtvak voor elke richting...

... en de Alma wordt vanavond gesloten!

Ge hebt het recht niet!!!
Zo kunnen we niet leven!

Ik zie niet hoe dit u populairder maakt, doctor Laaghe. Hoeft ook niet! De studenten kunnen me toch niks maken...

... maar Vorkman wel.

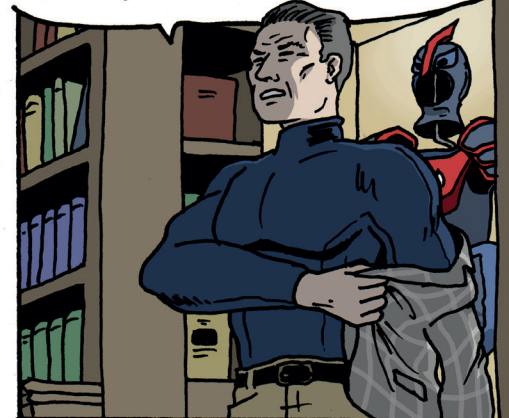
Ik dacht dat hij gevangen zat!

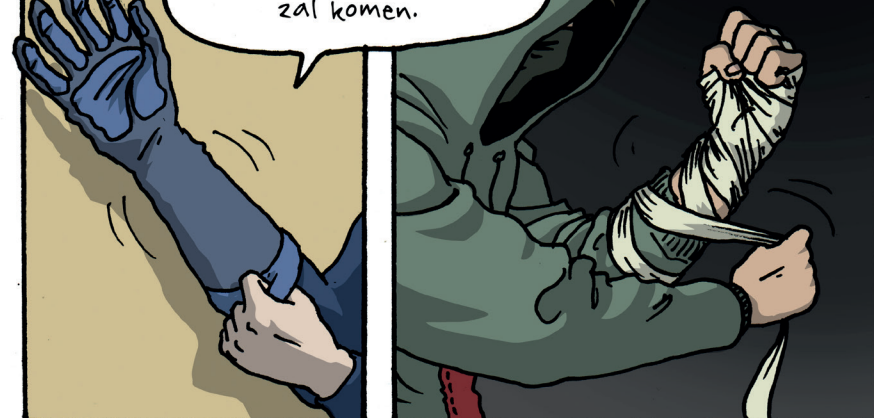
News flash! Hij loopt weer vrij rond. En deze keer krijgen ze hem niet te pakken.

Dus moet Herr Mes hem voor eens en altijd uitschakelen. Vanavond!

Ik weet dat de Ridder van de Alma zal komen.

Die avond, Alma 1.

Aha! Ik wist dat je zou komen. Zoals ik laat jij je niet tegenhouden door een tegenslag!

Ik had kunnen denken dat jij hierachter zat, Herr Mes.

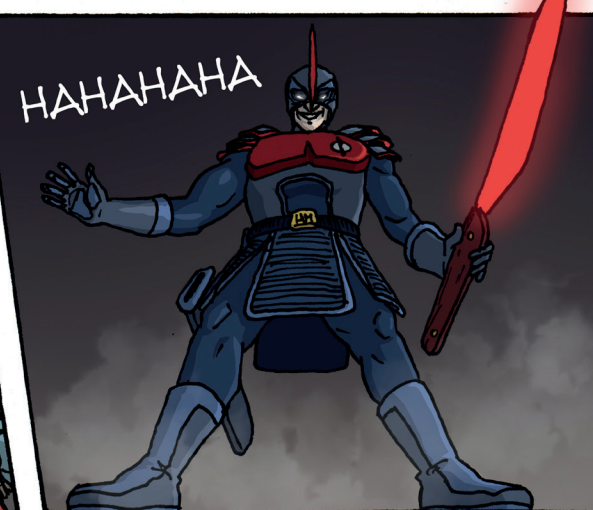
Waarom verberg je je? Ben je bang?

Dapper! Maar nog steeds een idealist...

... en een idealist wint niet!

Wordt vervorkt...

De balans na 'Barbenheimer': 'Producenten hebben ingezien dat het rendeert om artistieke vrijheid te geven aan regisseurs'

'Barbenheimer' verraste en verbaasde menig film liefhebber afgelopen zomer. Het lijkt er echter op dat het fenomeen meer dan een hype was, en mogelijk een blijvend effect op de filmindustrie kan hebben.

Deze zomer raakte iedereen – die niet onder een steen leefde alleszins – begeistert door het fenomeen 'Barbenheimer'. Dat amalgaam slaat op een uit de hand gelopen internetgrap, die langzaam ontstond nadat bekend raakte dat twee *high-anticipated* films op dezelfde dag zouden verschijnen: *Barbie* en *Oppenheimer*.

Die hype werd nog versterkt omdat het ging om twee films van gerenommeerde regisseurs, Greta Gerwig en Christopher Nolan, die bovendien niet méér van elkaar konden verschillen qua thema, stijl en verhaal.

Geen concurrentie

Doordat beide films hun eigen publiek hadden, vormden ze ook geen concurrentie voor elkaar. Sterker nog, de twee films versterkten elkaar. Er werd bijvoorbeeld aangemoedigd om de films op dezelfde dag na elkaar te gaan kijken. Cinemazalen organiseerden speciale acties waarbij je voor een voordelig tarief beide films achtereenvolgens kon gaan kijken.

Barbie is de 14e meest populaire film ooit, vóór kaskrakers zoals *Skyfall* of *Jurassic Park*

Ook Cinema ZED ging enthousiast mee in de 'barbenheimer'-hype, vertelt programmator Koen Monserez. 'We hebben *Barbie* en *Oppenheimer* na elkaar gedraaid voor een paar avonden, waardoor je zowel de roze mensen in de zaal had, als de nerds die *Inception*-gewijs de film volledig analyseerden', lacht Monserez.

'Barbenheimer' was dan ook een onverwacht,

maar immens cadeau: 'Na de coronaperiode kwamen de mensen wel terug', duidt Monserez, 'maar nooit helemaal in grote getale zoals dat voor de pandemie wel het geval was.'

'In Hollywood zullen ze altijd van franchises blijven houden, omdat studio's denken: mensen houden van wat ze al kennen'

Ewoud Ceulemans, filmjournalist bij *De Morgen*

De grap werd al snel de aanleiding voor allerhande internetmemes en gefotoshopte beelden, bijvoorbeeld een waar Robert Oppenheimer samen met Barbie in haar roze auto zit. Regisseur Charles Band heeft zelfs een heuse 'Barbenheimer'-film in de steigers staan waarin de verhaallijnen uit beide films zouden worden gecombineerd.

Unieke samenloop

Het bleek uiteindelijk de geknippede marketingtruc, alsof het ergens bedacht was op een hoofdkwartier in Hollywood. Toch is het fenomeen volledig *bottom-up* ontstaan, en het gevolg van de creativiteit van filmnerds op het internet.

'Het fenomeen "Barbenheimer" was een

zeer unieke samenloop van omstandigheden, gecreëerd door het internet', weet Ewoud Ceulemans, filmjournalist bij *De Morgen*. 'Beide films kwamen uit in een abnormaal kalme zomer, aangezien door de acteursstaking heel wat grote releases werden uitgesteld naar het najaar.'

'Het was een *happy accident*', vult Lieven Trio, filmjournalist voor andere Radio 1 en Klara aan. 'Een effect als "Barbenheimer" valt immers niet in een formule te vatten.' Al benadrukt Ceulemans toch het enorme promotiebudget van meer dan 100 miljoen dollar dat werd vrijgemaakt voor *Barbie*. "'Barbenheimer" is dan wel *bottom-up* ontstaan, toch zitten de studio's er nog altijd voor een groot deel tussen.'

Box office hit

'Barbenheimer' zorgde ervoor dat beide films ongezien succesvol waren. '*Oppenheimer* was echt een onverwachte hit, terwijl *Barbie* eerder een grotere hit dan verwacht was', blikt Ceulemans terug. Daar wijzen ook de cijfers op. Zo is *Barbie* de 14e meest populaire film ooit met een opbrengst van 1.441.740.954 Amerikaanse dollar,

vóór kaskrakers zoals *Skyfall* of *Jurassic Park*.

'Voor *Oppenheimer* is de opbrengst ongelooflijk veel groter dan een drie uur durende *biopic* over de uitvinder van de atoombom normaal gezien zou opbrengen', gaat Ceulemans verder. 'Er werd op voorhand wel gedacht dat de gelijktijdige release een positief effect kon hebben op de *box office*, toch heeft het uiteindelijke effect van "Barbenheimer" de verwachtingen ver overtroffen.'

Al wijst Trio wel op de naam die de regisseur van *Oppenheimer*, Christopher Nolan, ondertussen heeft gemaakt bij film liefhebbers. 'Er zijn weinig regisseurs die op basis van hun eigen reputatie mensen warm kunnen maken voor een film.'

'De vrouwelijke kant in een film is er een die we lang hebben moeten missen'

Koen Monserez, programmator Cinema ZED

Ook bij Cinema ZED lukte het Nolan al om in de zomer van 2017 een enorm publiek te trekken met *Dunkirk* puur op basis van zijn naam, herinnert Koen Monserez zich. 'We wisten wel dat *Oppenheimer* voor ons sowieso een schot in de roos zou zijn.'

Minder franchises?

Het lijkt er ook op dat het 'Barbenheimer' wel eens een blijvend effect zou kunnen hebben op de filmindustrie- en cultuur. Zo waren *Barbie* en *Oppenheimer* beiden een enorm succes, maar flopten dit jaar films die deel uitmaken van een *cinematic universe* steeds vaker.

Zo moest *Mission: Impossible - Dead Reckoning Part One* zwaar het onderspit delven voor 'Barbenheimer', terwijl ook *The Marvels* – dat deel uitmaakt van het *Marvel Cinematic Universe* – deze herfst zwaar flopte. Nochtans bewezen voorgaande films uit het *Marvel Cinematic Universe* (MCU) zich stuk voor stuk consistent als *blockbusters*. Denk maar aan successen zoals *Black Panther: Wakanda Forever*.

'Je kan wel een moeheid rond bepaalde franchises zoals *Marvel* vaststellen', zegt Trio. 'Door de *overexposure* van films en tv-series uit het MCU verliezen ze hun evenementwaarde.' Al vergeten we volgens hem dat *Barbie* eigenlijk ook deel uitmaakt van een franchise. '*Barbie* was maar het eerste deel in het nieuwe *cinematic universe* van Mattel (de fabrikant achter de *barbie-*

poppen en producent van *Barbie*-film, red.)'.

'We hopen altijd dat studio's van de franchises gaan afstappen, en originele films het goed doen', zegt ook Ceulemans. 'Maar in Hollywood zullen ze altijd van franchises blijven houden, omdat studio's denken: mensen houden van wat ze al kennen.'

Toch is Monserez hoopvoller. 'Ik denk dat producenten hebben ingezien dat als ze artistieke vrijheid geven aan een regisseur als Greta Gerwig, dat dan rendeert. Hopelijk laten ze regisseurs terug toe om grote producties te laten maken. In de jaren 70 kregen regisseurs als Martin Scorsese en Francis Ford Coppola bijvoorbeeld veel vrijheid van de studio's.'

Mainstream feminisme

Wat wel vaststaat is dat *Barbie* een belangrijke stap is in de vrouwelijking van de filmindustrie. Zo was het de meest succesvolle film ooit door een vrouwelijke regisseur, en een film met een uitgesproken feministisch thema dat bij het grote publiek aansloeg. 'Het is de eerste keer dat een vrouwelijke regisseur zo hard het laken naar zich toetrekt', vertelt Monserez enthousiast. 'De vrouwelijke kant in een film is er een die we lang hebben moeten missen.'

'Het is uitzonderlijk dat een uitgesproken vrouwelijk onderwerp zo centraal staat in een film en naar zo'n breed publiek is gebracht', vindt ook Ceulemans. 'Er blijkt dan toch een heel groot publiek voor te bestaan. Dat zie je bijvoorbeeld ook met de concertfilm *The Eras Tour* van Taylor Swift, die het geweldig goed doet.'

'Als Greta Gerwig zich blijvend kan vestigen als een van de meest succesvolle regisseurs, kan dat zeker positief afstralen op andere vrouwelijke regisseurs', sluit Trio af. ☺

ELIAS FRET

BEELD: EMILIA VAN DROOGENBROECK

De hobby die een tweede beroep werd: 'Plots hing er een werk van mij naast een schilderij van Chagall'

In 'Kunstige Proffen' zoekt Veto professoren op die buiten hun vakgebied de tijd vinden om creatief bezig te zijn. In deze editie vertelt viroloog Marc Van Ranst over zijn passie als (digitale) schilder.

Marc Van Ranst heeft voor velen geen introductie meer nodig. Toch is zijn creatief werk minder bekend. Tussen zijn werk als viroloog en professor klinische biologie door, is Van Ranst nochtans gepassioneerd bezig met het maken van kunst. Afdrukken van zijn digitale kunstwerken zijn op dit moment zelfs te bewonderen in verschillende galerijen in België.

'In mijn bibliotheek vind je geen enkel boek over virologie'

Foto's vormen de basis in het oeuvre van Van Ranst. 'Alles begint met een foto die ik neem. Ik vind het belangrijk dat de grondlaag van het kunstwerk - ook al zijn het *bits en bytes* - van mij komt.' Vooral alledaagse, toevallige tafereelen vormen het onderwerp van zo'n foto. Die herwerkt Van Ranst dan tot een abstract beeld. 'Ik vertrek vanuit heel toevallige dingen: een half opgegeten koffiekeuk die mijn zoon had laten liggen, bijvoorbeeld.'

Inspiratie

Al van jongs af aan zit de passie voor kunst er bij Van Ranst in. Zijn jeugd bestond uit vele culturele uitstappen zoals het bezoeken van galerijen en musea. Ook in zijn familie zitten er kunstenaars, zo was Van Ranst's grootoom professioneel kunstschilder.

Vele jaren later bezoekt Van Ranst nog steeds graag musea. 'Ik herinner me dat ik tijdens de pandemie tweeënhalf jaar niets kon doen. Dat was vervelend. Een van de eerste dingen die ik op-

nieuw heb bezocht, was Kunstuur (een cultureel evenement waarin gedurende één uur kunstwerken worden toegelicht aan de hand van persoonlijke verhalen van bekende Vlamingen, red.). Ik vond het fantastisch om voor een uur lang weer kunstwerken in het echt te zien, en er voluit van te kunnen genieten.'

Uit die museumbezoeken haalt Van Ranst inspiratie voor zijn eigen werk. Referenties naar kunstenaars als Mark Rothko en Joan Miró komen dan ook regelmatig terug. 'Miró is een van mijn favoriete kunstenaars. Ik laat dan ook graag inspireren door werken die ik mooi vind. Al vind ik wel dat je daar altijd eerlijk in moet zijn. Indien een werk van mij ook maar enigszins lijkt op het werk van Miró, dan zal de titel van mijn werk een woordspeling zijn met Miró.'

'Mensen denken altijd dat kunst heel ver van wetenschap ligt, maar ik voel dat echt totaal niet'

Ook door lessen te volgen aan de kunstacademie van Leuven en zich in te schrijven in de bachelor Kunstwetenschappen hoopt hij inspiratie op te doen 'uit hoeken en kanten waar ik anders niet zou gaan zoeken'. Kennis opdoen over kunst is voor Van Ranst deel van zijn creatief proces. Zo puilt ook de boekenkast in zijn atelier uit van de kunstboeken: 'In mijn bibliotheek vind je geen enkel boek over virologie terug.'

Het plezier van het maken

In zijn atelier kan Van Ranst even ontsnappen

Te midden van ons collectief winterdijpe is de behoefte aan cultuur meer dan ooit prangend. Deze zes tips vormen een uitstekend startpunt om wat licht in deze donkere dagen te brengen en de winterblues te verdrijven.

Eerst - 30CC/Wagehuys 29 november, 20u

Deze theatervoorstelling is een ode aan alle 'tweedes, derdes en laatsten' in de wereld. Ellis Meusen en Pleun van Engelen halen daarbij universele thema's aan, zoals winnaarsmentaliteit en competitiedrang. Geef deze voorstelling zijn verdiende eerste plaats in je agenda!

Prijs volgens het pay what you can-principe:
7 - 10 - 14 - 17 - 20 euro

Movies&LOKation meets KADOC-kapel KADOC-kapel 30 november, 20u

Heb je altijd al eens een film in een achttiende-eeuwse kapel willen bekijken? Dan is dit je uitgelezen kans. LOKO Cultuur brengt ieder jaar een film naar een unieke locatie. Dit jaar is dat de KADOC-kapel. De studentenkoppel zorgt voor drank en popcorn. Het enige wat jij moet doen, is genieten.

Gratis

Let The Right One In - Cinema ZED 4 december, 19u30 of 6 december, 17u30

Deze Zweedse filmklassieker, geregisseerd door Tomas Alfredson, gaat over een twaalfjarige jongen die zich alleen voelt in de wereld. Dat verandert wanneer hij een nieuw buurmeisje krijgt, Eli. Ook zij is eenzaam en de twee worden snel vrienden. Maar tegelijk gebeuren er mysterieuze en gruwelijke moorden. Een mix van spanning en ontroering gegarandeerd.

Prijs: 11 euro, ZED-studentenkaart 9 euro, cultuurkaart 8 euro

Sol Invictus - Sint-Jan-de-Doperkerk 5 en 7 december, 20u

Met *Sol Invictus* viert het Leuvens Universitair Koor de terugkeer van het licht. Met muziek van Bach, Rheinberger en Rachmaninov willen ze een sfeer van warmte en verbondenheid brengen. Het perfecte evenement om in de kerstsfeer te komen!

Prijs: 7 euro

Ocean Of Sound - STUK Studio 8 - 17 december

STUK, KU[N]ST Leuven, Monom Studios, Het Depot & 30CC bundelen hun krachten samen en presenteren samen Ocean Of Sound, het eerste 4DSOUND festival in België. Twee weekends lang kan je genieten van explosieve livemuziek en intieme luistersessies. Duik in een zee van geluidservaringen en laat je meevoeren op een unieke reis voor al je zintuigen.

Prijs zie website STUK

Soundtrack finale Vlaams-Brabant - Het Depot 9 december, 19u

Eindelijk is het zover! Na vier voorrondes is het tijd voor de finale. 45 finalisten strijden op zes locaties in heel Vlaanderen voor de overwinning. Maar dat is nog niet alles. Er wordt ook een publieksprijs uitgereikt, daarin is jouw stem van groot belang!

Prijs: 10 euro, cultuurkaart 9 euro

KIMBERLY VRANCKEN
BEELD: EMILIA VAN DROOGENBROECK

aan zijn job als wetenschapper. Toch staan kunst en wetenschap voor hem niet los van elkaar: 'Mensen denken altijd dat kunst heel ver van wetenschap ligt, maar ik voel dat echt totaal niet. Het plezier dat ik heb, geeft voor mij echt exact dezelfde voldoening als een elegant uitgedacht experiment.'

'Ik ben geen starving artist. Het zou zot zijn om ooit die indruk te geven'

Plezier hebben in het maken van kunst en experimenteren met materialen is voor Van Ranst het belangrijkste. Toch is de viroloog ambitieus wat betreft het eindresultaat van zijn werk. 'Kleuren zijn belangrijk, maar een kunstwerk moet ook een inwendige levendigheid of vrolijkheid bevatten. Ik heb een hele tijd zwart-wit fotografie gedaan – op zich is dat ook heel erg plezant – maar ik werd er niet ongelooflijk vrolijk van', geeft hij toe.

Wanneer is een werk dan echt klaar? Dat is het eigenlijk nooit. 'Je kan altijd blijven verder werken. Ik beslis ook pas dat het klaar is wanneer ik er zelf tevreden over ben, of wanneer ik het zelf zou ophangen aan mijn muur. Of als ik het beu ben. (lacht) Maar eigenlijk wanneer ik nieuwsgierig ben om het afgedrukt te zien, want uiteindelijk is dat toch steeds helemaal anders dan op een computerscherm.'

Tentoonstellingen

Zijn kunstwerken vinden steeds meer hun weg naar de buitenwereld. Deze zomer had Van Ranst zijn eerste tentoonstelling in Knokke. Op dit moment lopen er drie verschillende expo's in België. 'Bij een verzamelaar hangt er bijvoorbeeld een werk van mij naast een schilderij van Chagall. Dan verschiet ik toch wel even.'

In alle bescheidenheid schrijft Van Ranst zijn succes toch gedeeltelijk toe aan de bekendheid die hij heeft verworven als viroloog. 'Er zijn men-

sen die al twintig jaar heel mooie kunst maken, en nooit gecontacteerd worden om hun werken tentoon te stellen. Ik weet ook dat ik gevraagd word omwille van mijn naam.'

'Ik heb daar lang mee ingezet, met bijna een soort van schuldgevoel tegenover die anderen', bekent Van Ranst. 'Ik heb me er ondertussen wel overheen gezet. Ik kan nu eenmaal niets doen aan die bekendheid, of ik zou onder een pseudoniem moeten werken.'

'Toch moet ik toegeven dat een van de leukste dingen was, dat mensen uit Noord-Frankrijk naar de galerij kwamen en werken kochten, ook al kenden ze mij niet. "Marc Van Ranst, c'est qui?", vroegen ze dan. Ik zal ook nooit mijn werken langs de voorkant signeren, behalve als ze het drie keer vragen. Nooit uit mezelf, ook omdat ik dat gewoon niet mooi vind.

Van Ranst was verbaasd over de positieve reacties van het publiek. 'Ik ben het gewend om negatieve kritiek te krijgen. Ik was klaar om de heisa te aanvaarden, maar die kwam er eigenlijk niet.'

Hoewel zijn carrière als kunstenaar in de lift zit, benadrukt Van Ranst dat hij ook nog zijn job als professor en onderzoeker heeft. 'Ik ben geen *starving artist*. Het zou zot zijn om ooit die indruk te geven, als prof heb je helemaal niet te klagen over je loon. Ik heb ook geen enkele druk, ik moet hier niet van leven. Het blijft een bijberoep naast mijn dagjob. Al werd het dit jaar toch wel bijzonder druk, met dat bijberoep.' (lacht) ☺

KATO REDANT
BEELD: KASPER NOLLET

Want pauze werkt!

Toen een professor haar een broodnodige les-pauze had ontzegd, werd Noëlle, student journalistiek, aan het denken gezet. 'Pauzes worden vaak ingekort, overgeslagen of te laat ingelast. En dat terwijl ze van cruciaal belang zijn voor de fysieke en de mentale gezondheid van zowel docenten als studenten.'

Het wordt intensief vandaag. We gaan de komende drie uur veel nieuwe stof behandelen', verkondigt de professor voorafgaand aan het college, waarna hij de les begint. Al snel word ik aandachtig meegesleurd in de theorie, waarna een interessante discussie volgt die wordt afgesloten met nog meer nieuwe theorieën.

Na anderhalf uur begint mijn buik te knorren. Ik denk aan de appel die in mijn rugzak op me ligt te wachten. Ondertussen begint ook mijn blaas te zuren en het toilet roept me. Nog geen vijf minuten later is mijn aandacht voor de lesstof volledig verdwenen. Ik heb behoefte aan een korte pauze, maar die wordt vandaag overgeslagen. Zonde, want na het discussiemoment heb ik nauwelijks nieuwe informatie opgeslagen.

In het hectische ritme van het hedendaagse onderwijs lijken pauzes tijdens de les vaak een ondergeschoven kindje te zijn. Er zijn aan de KU Leuven geen vastgelegde regels omtrent het inlassen van een pauzemoment waarop studenten zich kunnen beroepen. Bij een les van twee uur wordt dat wel aangeraden, en dan is het gebruikelijk om een pauze in te lassen van tien minuten.

In de praktijk blijkt dat niet alle docenten zich aan dat advies houden. Pauzes worden vaak ingekort, overgeslagen of te laat ingelast. En dat terwijl ze van cruciaal belang zijn voor de fysieke en de mentale gezondheid van zowel docenten als studenten.

Een van de meest doorslaggevende redenen waarom pauzes van onschatbare waarde zijn, is het fenomeen van 'mentale vermoeidheid'. Na verloop van tijd neemt onze mentale energie immers af. Dat resulteert in verminderde concentratie en een afname van ons leervermogen. Consequente pauzes verminderen deze mentale vermoeidheid en bevorderen de alertheid.

Volgens wetenschappelijk onderzoek heeft regel-

matig pauzeren nog meer aantoonbare voordelen. Psychologen en gezondheidswetenschappers tonen dat frequente pauzes leiden tot een toename van creativiteit, een verbeterd humeur en een grotere betrokkenheid.

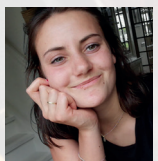
Diezelfde wetenschappers zien de druk op efficiëntie in onze huidige samenleving en ze benadrukken dat stress aanzienlijk toeneemt wanneer dagelijkse patronen van 'alsmaar doorgaan' niet worden onderbroken.

Volgens Factcheck.Vlaanderen ervaart 55 procent van de Vlaamse studenten psychische klachten, waarvan studiestress een belangrijke oorzaak is. Volgens de universiteit is het van belang om de stressfactoren in het onderwijs te herkennen en aan te pakken. Het naleven van regelmatig pauzetijden is een stap in de goede richting.

Travis Bradberry, medeoprichter van TalentSmart, legt aan de telefoon uit dat een pauze van 17 minuten om de 51 minuten zorgt voor optimale focus en bekwaamheid. Een pauze van tien minuten tijdens twee uur les, is voor studenten dus minimaal.

In een ideale situatie hoeft mijn appel niet zo lang op me te wachten en hoeft het toilet niet zo luid te roepen, zodat de lessen mijn onverdeelde aandacht krijgen. Zoals de Chinese filosoof Lao Zi ooit zei: 'Wie begrijpt dat regelmatig rusten een deel van het werk is, heeft al een groot deel van het werk gedaan.'

Heb jij ook een mening die de wereld moet weten? Een krasse opinie of eerder een onschuldige, maar weldoordachte overtuiging over een van de zaken des levens? Stuur je lezersbrief door naar opinie@veto.be!

NOËLLE HABRAKEN
is student journalistiek aan KU Leuven

TINNE VAN DER STRAETEN NAVRAAG

Tinne Van der Straeten kijkt de toekomst vastberaden toe. De federale minister van Energie moest haar felbevochten kernuitstap uitstellen en de energiecrisis beheersen, toch blijft ze optimistisch: 'Het is een eer om in deze tijd minister van Energie te mogen zijn'.

Het is al donker op de Faculteit Sociale Wetenschappen wanneer honderden studenten de aula verlaten. Enkelingen blijven nog even plakken om een vraag te stellen aan de gastspreker van de avond. Federaal minister van Energie, Tinne Van der Straeten, gaf zojuist een college aan studenten Politieke Wetenschappen over de rol van energie in het conflict Rusland-Oekraïne. *Veto* sprak Van der Straeten over de klimaatop COP28, kernenergie en de slechte peilingen voor Groen.

Hoe was het om u opnieuw in een aula te be-geven?

Tinne Van der Straeten: 'Heel fijn. Mijn studententijd was de beste en meest inspirerende tijd van mijn leven. Dat zeg ik ook altijd tegen mijn dochter als ze even geen zin meer heeft in het middelbaar. Het geven van een lezing is uiteraard leuk, maar de vragen achteraf vind ik het interessantst. Op die manier krijg ik de kans om mee door de bril van de studenten te kijken.'

'Politici moeten de klimaat-urgentie meer benoemen'

'Ditmaal vormden de geopolitieke uitdagingen in verband met de energietoevoer de rode draad doorheen de vragen. Het is altijd boeiend als ze me daarbij het vuur aan de schenen leggen.'

Ontstond uw engagement voor het klimaat al gedurende uw studententijd?

'Nee, dat begon eigenlijk pas erna. Ik sloot me toen pas aan bij Jong Agalev (*voorloper van Groen, red.*). Als student Afrikaanse Talen en Culturen was ik samen met mijn medestudenten wel actief bezig met wat er speelde in de Afrikaanse regio. Zo organiseerden we destijds al acties omtrent het conflict in Palestina.'

Van olieboeren tot jongeren met zweep op de klimaatop

U woont dit najaar de klimaatop COP28 in Dubai bij. Waar moet volgens u de aandacht in het internationale klimaatdebat naartoe gaan?

'De prioriteit van het internationale klimaatdebat is eigenlijk al twintig jaar hetzelfde, namelijk de klimaatfinanciering. Op welke manier kunnen de rijke landen de arme landen ondersteunen in hun klimaattransitie?'

'Toch zal dit jaar de belangrijkste beslissing worden genomen rond fossiele brandstoffen. Vorig jaar, in Sharm El Sheikh, was het absoluut niet mogelijk om de uitfasering hiervan in de slotcon-

clusies op te nemen. De voorzitter van deze COP, Dr. Al Jaber, lijkt wel de ambitie te hebben om het einde van fossiele brandstoffen te verkondigen. Ik ben benieuwd.'

Sultan Al Jaber is zelf directeur van een staatsoliebedrijf. Hoort de olielobby voor u thuis op een klimaatconferentie?

'Het is een feit dat de olie-industrie – of zoals wij ze soms noemen: "de petrolboeren" – er heel sterk aanwezig zijn. Toch lijkt het mij geen goed idee om ze er te verbannen, ze moeten ook geconfronteerd worden met de consequenties van hun daden.'

Welke plaats verdienen studenten volgens u in het klimaatdebat?

'Geen enkel klimaatbeleid wordt succesvol zonder de zweep van de jongeren. Door hun uitgesproken mening en aanwezige stem helpen ze de wereld verder. Ministers zullen in een volgend stadium de nuances wel zoeken. We dreigen te ver in die nuance te gaan als er geen nadrukkelijke eisen komen van de jongeren.'

U legt een grote verantwoordelijkheid bij jongeren. Zou een minister of haar kabinet niet zelf die zweep kunnen zijn?

'Jongeren moeten blijven zeggen waar het op staat. Ter illustratie, tijdens de COP26 in Glasgow had ik een vergadering met verschillende klimaatjongeren. In het begin verstonden we elkaar echt niet. Zij waren boos op mij, en tegelijk voelde ik me niet begrepen. Ze hadden een groot probleem met het positieve verhaal dat de Belgische ministers steeds opnieuw brachten.'

'De klimaatacties worden radicaler, maar dat hebben we aan onszelf te danken'

'De klik volgde toen ik vroeg hoe het dan wel kon. Ze verwezen naar een speech van VN-Secretaris Generaal Guterres waarin hij zei dat de wereld aan het koken is. Ik begrijp nu, mede dankzij dat gesprek, dat we als politici de klimaaturgentie veel meer moeten benoemen.'

Sommige jongeren benadrukken die urgentie door radicale protestacties. Zo werd een schilderij van Vincent Van Gogh vorig jaar nog besmeurd met soep door militanten van de milieubeweging Ultima Generazione in Rome.

'Dat vind ik altijd een moeilijke zaak. Ik begrijp hun drijfveer wel: wat heb je aan kunst als de wereld vergaat? De acties worden radicaler, maar dat

'Geen enkel klimaatbeleid wordt succesvol zonder de zweep van jongeren'

NAVRAAG TINNE VAN DER STRAETEN

hebben we natuurlijk aan onszelf te danken. We kunnen het dus wel veroordelen, maar volgens mij is beter klimaatbeleid voeren de enige oplossing.'

Waarom slaagt Groen er volgens u niet in om het klimaatthema echt op te eisen, nu we dagelijks met de gevolgen ervan geconfronteerd worden?

'We zitten vandaag in een zeer moeilijke periode: mensen, bedrijven en jongeren worden geconfronteerd met de gevolgen van de energiecrisis. De onzekerheid van een energiefactuur houdt ons dagelijks bezig. Ook klimaatgevolgen, zoals overstromingen en hittegolven, zijn steeds meer zichtbaar en zorgen samen met de energiecrisis voor onzekerheid. Daar kunnen populistische partijen, zowel links als rechts, heel goed op inspelen zonder nuance.'

'Het klimaatdebat wordt geherdefinieerd naar een cultuurdebat door de politieke tegenstanders'

'Het is voor ons niet evident dat je op het internet zo eenvoudig een vlucht kan boeken. Zeker wanneer een treinreis veel meer gedoe met zich meebrengt. We willen met Groen deze systemische fouten op de voorgrond zetten. Vandaag wordt het klimaatdebat door de politieke tegenstanders geherdefinieerd naar een cultuurdebat. "Niemand zou nog vlees mogen eten of met de auto mogen rijden", hoor je wel eens. Om daartegen weerstand te bieden, moeten we het klimaatdebat versimpelen, zonder daarbij de waarheid geweld aan te doen.'

Kern van de zaak: energie

U maakte een omeddraai van jewelste wat de kernuitstap betreft. Lukt het om die te verdedigen naar uw achterban toe?

'Toen we besloten om kernenergie te verlengen, kregen we eigenlijk weinig kritiek vanuit onze achterban. Het onderzoek van Stefaan Walgrave aan de UAAntwerpen toont aan dat mensen ons begrijpen.'

'Als de feiten wijzigen, dan moet je mee veranderen. Als minister moet je altijd bereid zijn om van koers te veranderen wanneer er grote wijzigingen van omstandigheden plaatsvinden. Kernenergie is bovendien geen doel op zich, maar wel een middel naar groene energie. Zo staat het ook in het regeerakkoord.'

Principieel blijft u tegen kernenergie. Kunt u uw fundamenteel bezwaar omschrijven?

'Kernenergie kent verschillende problemen. Ten eerste moeten we het radioactieve afval onder de grond stoppen, omdat daar nog geen andere oplossingen voor bestaan. Dat is zeer duur. Engie betaalt daarvoor momenteel minstens 15 miljard euro aan de Belgische staat. Tegen 2050 zal dit

bedrag opklimmen tot 60 miljard. De verantwoordelijkheid voor de berging van radioactief afval blijven we nog jaren als samenleving dragen.'

'Daarnaast draaien kerncentrales op hoog verrijkt uranium, een bijzonder gevaarlijke stof. Zolang de kernsector geen voldoende veiligheid kan bieden, hoef ik geen extra kerncentrales. Als minister ben ik tenslotte verantwoordelijk voor de energietoevoer. Vergeet bovendien niet dat uranium ook niet uit onze bodem afkomstig is. Dat maakt onze energiezekerheid kwetsbaar voor geopolitieke conflicten.'

'Het kan bijzonder frustrerend zijn wanneer een parlementaire vraag aast naar een quote voor sociale media'

'Bill Gates schreef in zijn boek dat een nieuwe nucleaire technologie zonder deze problemen fantastisch zou zijn. Ik volg dat, maar waar we nu mee bezig zijn, is echt geen oplossing op lange termijn.'

Recent maakte de federale regering bekend te zullen investeren in onderzoek naar de kleine kerncentrales 'van de toekomst'. Ziet u die ook als de toekomst?

'We hebben gezegd dat we niets uitsluiten. We weten dat het grootste gedeelte van de oplossing bekend is, dat is hernieuwbare energie. Toch kennen we niet alles, de laatste twintig procent gaan we misschien niet oplossen met hernieuwbare energie. Daarom moeten we openstaan voor alles wat technologie kan brengen.'

'Voor ons zijn de parameters het afval, de kostprijs en de internationale gevolgen. Onze onderzoeksdienst is dat nu aan het uitwerken, dus ik kijk heel erg uit naar een project in geavanceerde nucleaire technologie.'

Toch blijft u sceptisch?

'Een beetje. Zulke onderzoeken overstijgen het budget en de timing. Desondanks moeten we hopen dat dit onderzoek de uitzondering op de regel is. Als er ooit een SMR (*Small Modular Reactor, red.*) komt, zal die wellicht komen van een durfinvesteerder in plaats van de kernsector. Het zal een soort van Moonshot-investering zijn.'

'Wel mag het in ieder geval de versnelling van de hernieuwbare energie niet vertragen. We zien wel wie uiteindelijk het laatste puzzelstukje legt.'

In het regeerakkoord staat dat België tegen 2050 klimaatneutraal moet zijn. Is dat nog steeds haalbaar? Als die termijn wordt uitgesteld, dreigt de kost dan niet groter te worden dan de baat?

'Dat klopt, juist daarom moeten we die termijn aanhouden. Die is natuurlijk ook opgenomen in de Europese Green Deal. De bijdrage van hernieuwbare energie zal daar een grote rol in spelen.

Ik ben er absoluut van overtuigd dat de doelstellingen ambitieus moeten blijven. Met uitstellen kom je nergens.'

'Helaas slagen veel Europese landen er niet in om de tussentijdse doelstellingen te halen. Die landen zullen bijgevolg in het laatste jaar voor de deadline nog heel wat aanpassingen moeten maken.'

'Als België zijn we goed bezig met deze transitie. We zijn een van de weinige Europese landen die windenergie zo goed aan het ontwikkelen is. Vanaf 2028 worden de nieuwe windmolenparken op zee ingeschakeld. Het zal een uitdaging blijven om deze projecten on track te houden. Een land als Denemarken of het Verenigd Koninkrijk slaagt daar een stuk minder goed in. We moeten dus echt die termijnen blijven aanhouden. Zo niet, dan wordt het compleet onhaalbaar.'

Een blauwtje oplopen bij de kiezer

Uw partij zakt steeds dieper weg in de peilingen. In de laatste peiling van HLN strandt uw partij als kleinste met 6,5 procent. Hoe kan Groen uit dit dal raken?

'Er is natuurlijk een context van polarisatie waarin wij nooit een vis in het water zijn geweest. We leven in een wereld waarin nuance nodig is. Onze partij gaat daar naar op zoek. Veel politieke partijen laten die nuance helaas vaak aan de kant liggen.'

'We zien ook dat het in de rest van Europa niet zo goed gaat met de groene partijen. We worden geconfronteerd met slimme oneliners van extreme partijen langs alle kanten van het spectrum. Groen moet het dus niet minder juist brengen, maar wel simpeler.'

Komt dat verlies aan nuance grotendeels door de media?

'Het is altijd moeilijk om met de vinger te wijzen naar klassieke media, maar sociale media werken inderdaad dat verlies aan nuance in de hand. Het kan bijzonder frustrerend zijn dat een parlementaire vraag aast naar een quote van één minuut voor op sociale media. Er is noch ruimte voor nuancering, noch ruimte voor weerwoord.'

'Sociale media bieden jongeren een enorm eenzijdig beeld op de wereld'

De bedragen die partijen uitgeven aan sociale media zijn gigantisch. Onze partij vindt dat die financiering beperkt moet worden.'

Wat is een mogelijke oplossing?

'De algoritmes van sociale media moeten dringend aangepakt worden. Ook dingen zoals *shadowbans* door Instagram zouden verboden moeten worden. Als ik de video's van Petra De Sutter over Palestina te vaak deelde, zag ik het aantal views van mijn verhaal drastisch naar beneden gaan. Sociale media bieden jongeren een enorm

eenzijdig beeld op de wereld. Dat is precies het tegenovergestelde van wat we willen.'

Vivaldi: seizoen twee

Denkt u dat de Vivaldi-coalitie de fakkel zal moeten doorgeven aan een andere formatie na de verkiezingen?

'Niemand heeft een glazen bol, ook een zetelende minister niet. Verkiezingen vallen altijd anders uit dan dat je ze had verwacht, laat staan dat je de coalitie kan inschatten. De Vivaldi-regering blijft een fantastisch project. Vivaldi is gevormd tijdens de coronacrisis en moest tijdens haar bestaan nog heel wat andere crisissen aanpakken. Daardoor is het echt een crisis-regering. Voor het managen van deze uitdagingen zijn we in de peilingen echt niet voldoende beloofd geweest.'

Groen is dus bereid om met deze coalitie een tweede keer in zee te gaan?

'Dat zal van het regeerakkoord afhangen. We zullen zien wat we al dan niet kunnen realiseren. De volgende regering zal in moeilijke tijden, zowel budgettair als economisch, moeilijke hervormingen moeten doorvoeren. We hebben bijgevolg een stabiele ploeg aan het roer nodig.'

'Het is een eer om in deze tijd minister van Energie te mogen zijn'

'Ik wens de volgende regering absoluut een langere periode toe om de hervormingen die ons land nodig heeft waar te maken. Daarnaast wens ik ze ook betere samenwerkingen met de overheidsdiensten en de andere regeringen.'

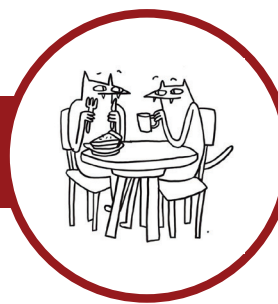
Streeft u een tweede termijn als minister van Energie na?

'Als er een nieuwe regering vormt waarbij Groen de minister van Energie mag leveren, dan zou ik dat heel graag doen. Mijn werk is tenslotte nog niet af, al ben ik er ook niet mee getrouwd. Mijn traject ligt de komende jaren sowieso in de politiek. Ik ben niet teruggekomen omdat het goed ging met de partij, maar met een doel. Hoe dan ook zal energie een plekje in mijn hart blijven hebben.'

Niemand is niet graag minister, toch?

'Dat klopt, maar pas op, het is voor niemand van de zeventenwintig Europese energieministers een makkelijke tijd geweest. Je moet beslissingen nemen in een context die ongezien en ongekend is. Ik kan je verzekeren dat ik bij wijze van spreken veel slapeloze nachten achter de rug heb. Het is een eer om in deze tijd minister van Energie te mogen zijn, al komt het ook met een grote verantwoordelijkheid.' ☺

ELIAS FRET, SIMON STERCK
EN JAKOB WAUTERS
BEELD: ROBIN GEUKENS

VETO'S KOFFIEHUISIE

BINAIRO

		I	O			O				I	
O	O							I			
		O		I	I	O		I	O	I	
I	I				O	O					
	O								I	I	
				I	I			O			I
		O	O		O	O	O	O	O	O	
I										I	
	O			I	I	I	O	O			O
				I							
I	I		O			O	O				
		O	O	O	O	O	O	O	O	O	O

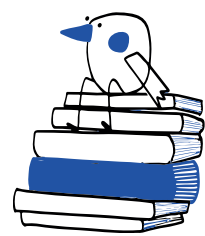
SUDOKU

2					5	4		
7		9		4				5
6			1				3	2
9	7			4		2		
	4					9	7	
			2					1
3	7		4		2		5	8
	5		8		1		9	
			5			2	1	

I	I	O	O	I	O	O	I	O	O	I	I
I	I	O	O	I	O	I	I	O	O	I	O
O	O	I	I	O	I	O	I	O	I	O	O
O	I	O	I	O	I	O	O	I	O	I	I
I	I	O	O	I	O	I	O	I	O	O	O
O	O	I	I	O	O	I	O	I	O	I	O
O	I	O	I	O	O	I	O	O	I	O	O
I	O	O	I	O	O	I	O	I	O	O	O
O	I	O	O	I	O	I	O	I	O	O	I
O	O	I	I	O	O	I	O	O	I	O	I

5	1	4	9	3	2	7	6	8
7	9	3	5	8	6	4	2	1
2	6	8	7	4	1	5	3	9
6	2	1	4	5	7	9	8	3
4	3	7	8	2	9	1	5	6
9	8	5	1	6	3	2	7	4
8	4	9	3	7	5	6	1	2
3	7	2	6	1	4	8	9	5
1	5	6	2	9	8	3	4	7

Oplossing Veto 5003

STUDEAT
Your student nest

student community

cosy studying

healthy eating

Bibliotraiteur

new concept

Dirk Boutslaan 30
3000 Leuven

info@studeat.be
www.studeat.be

WIN WIN WIN

Quetzal
waardebonnen

Quetzal

DE CHOCOLADEBAR

Stuur de oplossing naar crypto@veto.be
voor 10 december, de winnaars worden in
de volgende Veto bekend gemaakt.

Winnaars van Veto 4: Miguel Leffelaer, Hannelore Christiaens,
Ruben Forger Brems, Isaak Vandermaesen, Digonto Rahman

De oplossing van de crypto in 5004: 1. Langdorp
2. Vuilzak 3. Nachtwacht 4. Rechtschepen 5.
Koppelteken 6. Tweemaal 7. Mailbox 8. Treinen 9.
Samenwerkingsverband 10. Zijweg 11. Grondslag

N.a.v. verwarring: de 'ij' past op één vakje

SJARELS CRYPTO

1.	1		8		3						4
2.				4		8				7	
3.				6			5				7
4.							5		4		
5.				1		4	2				
6.				4		3		7		4	
7.						3			4	1	
8.		2	1		2			4			
9.				5				4		7	
10.						6		3	5	4	
11.			7							2	

OPGAVE

- Doet alsof hij gooit
- Op die plaats wordt soep bereid
- Uitroep vol cafeïne
- Telkens wat minder slim
- Een disciplinemaatregel tegen kleine organismen
- Beveel het beest tot een loopje
- Een bloedserieus brokje
- Als de soldaten opruimen
- Socialistisch raam
- Briefkompaan
- Serverster van papier

KU Leugen zit ook op Twitter en Instagram!
Vind jij jezelf ook zo onmenselijk grappig? Stuur je mopjes naar onze Facebookpagina of naar kuleugen@veto.be en wie weet blink jij binnenkort op onze pagina's.

BREAKING: nog meer onthutsende uitspraken Conner Rousseau duiken op

Veto kon de hand leggen op een ontbrekende pagina uit het gelekte proces-verbaal over die bewuste avond in Sint-Niklaas.

Onder meer de volgende uitspraken werden opgespoord door onze journalisten:

'Dat greenoffice op de schop gaat is een goede zaak hè, ze zouden er redoffice van moeten maken'

'Marc Hooghe heeft me leren plagiëren om Vlaams Belang schaamteloos na te doen'

'Die kaarsen op het Ladeuzeplein voor Gaza wil ik stuk voor stuk uitblazen, ze halen de aandacht van me af'

'Dat heb ik geleerd in mijn tijd als monitor op jeugdskamp'

'Mohammed Ridouani zal weer burgemeesterskandidaat zijn in Leuven, ik hoop dat de politie weet wat ze met hun matrasjes moeten doen'

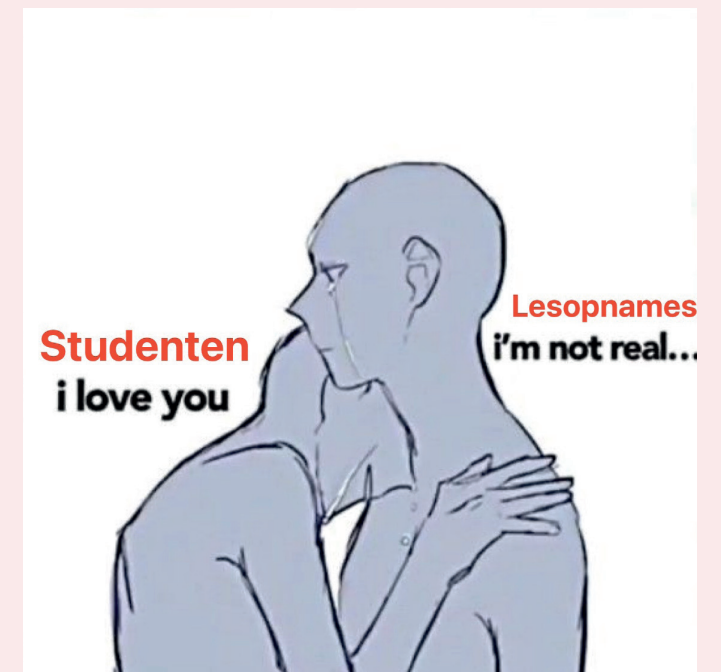
'Luc Sels moet niet zo klagen over zijn nier, iedereen heeft zijn kwaaltjes. Bij vooruit is dat racisme en sexismen.'

'Ik hou van jonge gastjes'

'Ik, een racist?! Ik ben de voorzitter van een socialistische partij!'

'Ik ga jullie zeggen dat er geen vijf jongeren wakker liggen van partijfinanciering. *They couldn't care less*'

KAPSER NOLLÈ EN SIMON LE FORT

Zoekertje!

Onze redactie ontving een lezersbrief van een smoorverliefde Alma-bezoeker.

'In de week van 13 november bezocht ik Alma 1. Terwijl ik aanschouf, zag ik daar het mooiste meisje dat ik ooit gezien heb! Veto, jullie moeten me helpen zoeken naar dit meisje!

Ze heeft volgende kenmerken:

- Bruin, golvend haar
- Bril
- Witte schoenen
- Lichte sproetjes
- Ze nam een warme schotel
- Studeert sowieso Letteren'

colofon

Hoofdredacteur Kasper Nollet

Redactiesecretaris en v.u. Freya Caris

Redactie Simon Tibo (redacteur onderwijs), Anke Neys (redacteur student), Lara Turgut (redacteur internationaal), Elias Fret (redacteur cultuur), Emilia Van Droogenbroeck (redacteur illustratie & cartoon), Robin Geukens (redacteur media & PR), Maud Reekmans (verantwoordelijke navraag), Femke Beutels (verantwoordelijke eindredactie), Femke Van Crombrugge (verantwoordelijke TVeto), Eva Coppens (verantwoordelijke groepsgevoel & welzijn), Wolf France (verantwoordelijke financiën)

Eindredactie Xhoana Memçaj, Kimberly Vrancken, Anna Claes, Yanthe Penne, Eva Coppens, Maud Reekmans, Elias 'Het belang van Fret' Fret, Robin Geukens, Lara Turgut, Simon Tibo, Anke Neys, Freya Caris, Kasper 'KKK' Nollet, Femke Beutels **Vormgeving** Freya Caris **Cover** Emilia van Droogenbroeck (illustratie), Freya Caris (vormgeving) **Schrijvers** Simon Tibo, Kasper Nollet, Cleo Croonenberghs, Elien Vandermeersch, Lien De Munter, Lukas Neven, Jeremy Van Weyenbergh, Elias Fret, Kimberly Vrancken, Kato Redant, Noëlle Habraken, Simeon Duwel, Alexander Loengarov, Jakob Wauters, Simon 'Stercke Lijst' Sterck **Illustratoren** Emilia Van Droogenbroeck, Sousanna Zacharian, Freya Caris, Mira Caris, Julie Knops-Gerrits, Stef Janssens, Cleo Croonenberghs **Fotografen** Kasper Nollet, Robin Geukens, Radin Agheli, Margot Baelemans, Freya Caris, Serche Carriere, Bloedserieus Leuven, Proefdieren centrum KU Leuven **Beeldpagina's** Stef Janssens en Cleo Croonenberghs **KU Leugen** Kasper Nollet, Johannes-Paulus, Simon Sterck, Sousanna Zacharian **Puzzels en Crypto** Heike Ostijn, Kasper Nollet, Freya Caris en Simon Tibo **TVeto** Margot Baelemans, Kasper Nollet, Cleo Croonenberghs, Elien Vandermeersch, Femke van Crombrugge **Veto English** Sousanna Zacharian, Anna Claes, Kimberly Vrancken, Lara Turgut

Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze redactievergadering op donderdag om 20u in 's-Meiersstraat 5, bezoek onze Facebookgroep of stuur een berichtje naar veto@veto.be en beantwoord de vraag 'Hoe zou jij je politieke partij noemen?'

Ook ministers lezen *Veto*.

Wist je dat iedereen kan meewerken aan Veto?

Veto zoekt schrijvers, tekenaars, fotografen, nalezers, interviewers, moppentappers, videomakers, vertalers...
Heb je interesse? Kom naar een van onze **vergaderingen** (elke donderdag om 20u) in 's-Meiersstraat 5.
Of stuur een mailtje naar veto@veto.be.